

కుముది కథ

- ద్రావిడ్ లిటరేచర్స్

(గత సంచిక తరువాయి)

‘గాజు పళ్లె’ కథ గురించి

నేను కథారచన ప్రారంభించాక మొదటిసారిగా అవార్డును తెచ్చిపెట్టిన కథ గాజుపళ్లెం. 1992లో ఏ.జి ఆఫీన్వారి రంజని అవార్డు పొంది, 28.2.1992 ఆంధ్రజ్యోతి వీక్సీలో ‘ఈవారం కథ’గా వచ్చిన ఈ కథ తర్వాత చాలా సంకలనాల్లో చోటు చేసుకుంది. బోలెడన్ని ఉత్తరాలోచేలా చేసి చాలామంది అభిమానుల్ని సంపాదించిపెట్టింది. 2013లో వచ్చిన ‘నవ్య నీరాజనం’లోనూ, 2014లో వచ్చిన ‘కథ-నేపథ్యం’లోనూ ఈ కథనే తీసుకున్నారు.

ఈ కథలోని గంగ నాకు బాగా తెలిసిన అమ్మాయి. మా వీధి చివర ఓ పూరింట్లో తల్లిదండ్రులతో కలిసి పుండేది. వ్యవసాయపు పనులేని రోజుల్లో ఆ కుటుంబం ప్రతి ఏటా ఇంటికి తాళం వేసుకుని రాళ్ళ క్వారీల్లో పనులకోసం వలస వెళ్లేవారు. ఓ సంవత్సరం గంగ లేకుండా తిరిగొచ్చారు. క్వారీల దగ్గర గంగకి పెళ్లేపోయి అత్తవారింటికెళ్ళిపోయిందని అందరికి చెప్పారు.

ఓసారి రాజమండి గోదావరి స్టేషన్లోంచి బైటికొస్తూంటే ఆనెం కళా కేంద్రం గోడనానుకుని గోనెపట్టాల్తో కట్టిన గుడిసెల్లో కనిపించింది. ‘అక్కా’ అంటూ దగ్గరకొచ్చింది. దూరంగా ఉన్నవాళ్ళాయన మొదటి పెళ్ళాన్ని, నలుగురు పిల్లల్ని చూపించింది. బౌద్ధగా ఉండే పిల్ల చిక్కింది. చకచక తన కష్టసుఖాల్ని వెళ్లబోసుకుంది. ఇంటికెళ్ళానే ఆమె గురించి కథ రాశాను. కానీ, ఎవరికీ నచ్చదేమో అనే సంశయంతో ఏ ప్రతికకూ పంపలేదు.

మా గీత రాయడం మొదలుపెట్టినప్పటి నుంచి రాజమండి గౌతమీ గ్రంథాలయంలో, నూతలపాటి హాల్లో, ఆనెం కళాకేంద్రంలో, బౌమ్మారు తెలుగు యూనివరిటీల్లో జరిగే సాహిత్య సభలకీ, సెమినార్లకీ వెళ్తూ ఉండేవాళ్ళం. గౌతమీలో సన్నిధానం శర్మగారు నన్న సాంతసోదరిలా ఆదరించేవారు.

1991లో గోదావరి పుష్పరాలకు ముందు ఆనెం కళాకేంద్రంలో జరిగన సభకు వెళ్ళినప్పుడు ఇదివరకు నేను చూసిన గంగవాళ్ల గుడిసెలన్నీ తీసి, అక్కడి దృశ్యం కథలో నేను చెప్పినట్లుగా ఉంది. ఆనెం కళాకేంద్రానికి, సుబహూణ్య మైదానానికి మధ్య పేసిన రాళ్ళగుట్టమీద గర్భవతి అయిన ఒకమ్మాయి వెనక్కి వాలి మంచి ఎండలో సేదతిరుతోంది. పక్కనే చిన్నపిల్లవాడౌకడు సాట్లు పడిన సత్కారిన్నెని రాళ్ళమీద కొట్టి ఆడుకుంటున్నాడు. కథకు మొదలు స్ఫురించింది. ఇంటికెళ్ళగానే ఆర్ధశాల్లి కూడా చేర్చి కథను తిరిగి రాశాను. దాన్ని రంజని పోటీకి పంపాను.

చిత్రంగా చిన్న చిన్న సెంటిమెంట్లుకూడా స్ట్రీల జీవితాల్లో ముఖ్యపాత్ర పోస్తుంటాయి. అమ్మ ఇచ్చిన పచ్చడి రాచిపునో, అమ్మమ్మ ఇచ్చిన రాగిపూతనో అపురూపంగా జీవితాంతం కాపాడుకున్న వాళ్ళ నాకు తెలుసు. అనుకోకుండా అవిపోతే కృంగి

కృశించిపోయి, అలా పోగొట్టిన వాళ్ళను వేధించుకు తిన్నవాళ్ళను నేను చూసాను. మా చెల్లి అతగారైతే ఎప్పట్టుంచో ఉన్న ఉప్పుజాడీ పగలగొట్టిందని మా చెల్లిని పుట్టింటికి పంపేసింది.

ఏ వర్షంలోనైనా స్త్రీలు పీడితులే. భర్తనుంచో, బంధువర్షం నుంచో, సమాజం నుంచో స్త్రీలు ఎదుర్కొంటున్న పీడనవారికి పూర్తిగా అనుభూతిలోకాస్తుంది. స్త్రీ కనిపీస్తే చాలు తినేసేలా చూసే పోర్టరు గన్నిగాళ్ళు, వయసుతో నిమిత్తం లేకుండా పెళ్ళిళ్ళు చేసుకునే తాగుబోతు రాజయ్యలు, ఆర్థికపరమైన వెసులుబాటు లేక ఎవర్చి ఎవరూ పట్టించుకోని (ఉన్న పట్టించుకోని) జనాలు కోకొల్లలు. ఈ కథ రాయబడిన కాలానికి, ఇప్పటికే జనాల్లో మార్చేమీ రాలేదు. గర్వంలో బిడ్డ ఉన్నపుడు స్త్రీకి వచ్చే కలలు, బిడ్డ కదలికల కళలు ఇంకా భూమి మీదకి రాని బిడ్డపైన తల్లి చూపించే ఏకాగ్రత అవస్థి స్వీయానుభూతులు.

అట్టడుగు వర్షం గురించి ఆలోచించగలిగితే ఇప్పటి తరానికి కూడా ఈ కథ నచ్చుతుందనుకుంటున్నాను.

గాజు పట్టో.

"రెండు బుల్లి చేతులు వింటిని ఎక్కుపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాయి ఎప్పట్టుంచో. హామ్మయ్య! ఆ చేతుల ప్రయత్నం ఫలించింది. దాణాన్ని వింటికి సంధించి లాగి.. లాగి వదిలేసాయ్, అబ్బా!"

ముండంకెవేసి ముఖాగదిసుకు పడుకున్న గంగ కడుపులోని బిడ్డ కదలికకి ఉలిక్కిపడి కలలోంచి మెలుకువలో కొచ్చింది. సూదుల్లా గుచ్ఛుతున్న కంకర గట్టుమీద భారంగా వెల్లకిలా తిరిగింది. ఎర్ని అగ్నిపూల గుత్తుల మధ్యనుంచి ఎండ నిపుకణికల్లా కళ్ళలోకి దూకింది. చటుక్కున మోచేతిని కళ్ళమీద కప్పుకుంది. ఏదో అనుమానం వచ్చి మోచెయ్య సందునుంచి స్టైపును గేటువైపు చూసింది. గేటు కవతల ఫెన్నింగు కానుకుని పోర్టరు గన్నిగాడు బిడ్డి తాగుతూ ఆకలి కళ్ళతో గంగని తినేసేలా చూస్తున్నాడు.

'ఫీ ఎదవా' అని తిట్టుకుని అటు తిరిగిపోయింది గంగ. అమెకి వాడి చూపులేం కొత్తకాదు. 'ఎప్పుడూ అదే యావ ఎదవ సచ్చినోడికి' అనుకుంది. ఒకట్టండుసార్లు ప్రయత్నించి ఆమెచేత తల మొయ్య చివాట్లు తిని కేవలం చూపులోనే తృప్తిపడుతున్నాడు ప్రస్తుతం గన్నిగాడు.

పాద్మట్టుంచి టీ నీళ్ళైనా పడని భాలీ కడుపులో బిడ్డ ఆకలికి కాబోలు లుంగలు తిరుగుతోంది. చీర పాత్రిళ్ళలో చెయ్యదూర్చి పొత్తికడుపునోసారి తడుముకుంది గంగ. చేతి మీద చాచి తన్నిన బిడ్డ కాలుని అందుకోవాలని విఫలప్రయత్నం చేసింది. కొంతోస్ప ఇటుపట్టుకోబోతే అటు, అటుపట్టుకోబోతే ఇటు కదులుతున్న బిడ్డతో ఆడింది.

కొంతోస్పటికి విసుగొచ్చి ఆటమానేసింది.

సస్యగా మంటలాగా ఆకలి మొదలయింది కడుపులో. లేవడానికూడా ఓపికలేనంత నిస్పత్తువగా ఉంది. ఆకలోబాటు గంగని పశ్చాత్తాపం కూడా కొంచెం కొంచెంగా తినడానికి సిద్ధమైంది.

అసలా బోడిదాన్తో తగువు పడకుండా ఉండాల్సింది. వాగి వాగి డాని నోరే నెప్పెట్లే రెండు చేతులా మూసుకునేది. తగువుపడి మాత్రం తను సాధించిందే వుంది?

చెయ్య వెనక్కి చాచి తలకిందున్న గుడ్డల మూట మధ్యలో పదిలంగా పాతకోకలు చుట్టిపెట్టిన గాజుపశ్చాన్నోసారి తడిమి చూసుకుంది. ఆ బోడిది విసిరిన విసురుకు గాజుపశ్చేం భశ్చమనేదే, సమయానికి సరిగ్గా పట్టుకునుండకపోతే, అప్పటికి అంచు మీద

విన్న పెచ్చుడిపోయింది. తన ప్రాణం గిలగిలా కొట్టుకుంది. అసలా బోడిదానికి తనని ఆళ్కూడా తీసుకెళ్డడం ఇష్టంలేకే కొంత నాటకమాడింది.

నెమ్ముదిగా లేచి చెట్లుకు చేరబడి కూర్చుంది గంగ. ఒళ్లంతా పచ్చిముద్దలాగుంది. చేతులు ముందుకు చాపి మాసుకుంది. అది గోళ్తు గీరిన చారలు రక్తాలు పేరుకుపోయినై. దుబ్బులాగున్న తన జట్లుని చేతికి మట్లుకుని వంగదీసి పీపుమీద గుద్దిన గుద్దులకి తన ప్రాణం కడెక్కిపోయినట్టింది. రోగిస్తూ ఎప్పుడూ మూలుగుతా వుండే బోడిదాని చేతుల్లో అంత బలం ఎక్కుణ్ణుంచొచ్చిందో!

పాద్మన్సే జరిగిన గౌడవ గుర్తుకొచ్చిన గంగకి ఏడుపొచ్చింది. బోడమ్మ నలుగురు పిల్లల్ని అటిద్దర్చి ఇటిద్దర్చి వేసుకుని గాఢనిద్దల్లో ఉన్న గంగ, చెపులు పోరెత్తిపోయే కేకలు ఏడుపుల మధ్య తుభ్జుపడిలేచి కూర్చుంది. తూర్పింకా తెల్లుబడలేదు. గోదావరి స్టేషన్లోకి ఏదో బండొచ్చి ఆగినట్టుంది, స్టేషన్తా సందడిగా ఉంది. గుడిసెల్లోని జనం అటు ఇటూ పరుగులెదుతూ గిన్నెలూ తేపేలాలూ మూటలు కట్టుకుంటున్నారు. గుడ్డి సూరయుతాత తడుముకుని తడుముకుని పొయ్యాలో సగం కాలి ఆరిన కట్టపుల్లల్ని కాలకుండా మిగిలిన రెండు పుల్లల్లోనూ కలిపికడుతున్నాడు. అటు పక్క స్టేషన్లోంచే ఇటు పక్క కళాకేంద్రం ఆవరణలోంచే లైట్లు పట్టపగల్లా వెలుతుర్ని కురిపిస్తున్నాయి. బండి దిగిన జనం బద్దకంగా స్టేషన్లోంచి బైటికొస్తున్నారు.

ఏం జరుగుతూందో కొంతసేపటివరకూ గంగకి అర్థం కాలేదు.

గుడిసెలమైన ఆచ్చాదనగా వేసుకున్న ఆకుల్ని, గోనెపట్టాల్ని ఆదరాబాదరా విప్పి పోగులు పెట్లుకుంటున్నారు కొందరు. కుండల్ని, గిన్నెల్ని గోనె సంచుల్లో వేసి మూటలు కడుతున్నారు మరికొందరు.

"ఎయే గుడిసే.. న..! కళ్లంపడతాలేదేట? రాజాగోరల్లే తొంగున్నావ. నెగు నెగు, నెగిసి గుడ్డా గుడుసూ అన్నీ మూటలు గట్టు, తెల్లారిందంటే మునిసిపాలిటీ మొగుళ్ళచేత్తారు. ఇంట్ కూడా దక్కుకుండా తరిపేత్తారు"

బోడమ్మ గుడిసెలో పడుకునే అరుస్తోంది.

గంగ చివుకున లేచి నిలబడింది. ఆ వూపులో ఎడం మక్క పట్టేసినట్లయింది. అసలే నిద్ర చాలని బద్దకం. ఒళ్లు మందుకుపోయింది.

"గుడిసెలోంచి కాళ్లు సగం బైటికి సాసి గుమ్మానికడ్డంగా తొంగున్నావు. నేనేటి సేసేది? ముందు నువ్వు నెగిసి బైటికిరా"

మున్నిపాల్లి వాళ్లు ముందురోజు సాయంకాలం పచ్చి అందరిపేర్లూ రాసుకుని వెళ్లారు. సారంగధరుడి మెట్ల దగ్గర, క్వారీల పక్కన అందరికి గుడిసెలేసుకోడానికి స్థలాలిస్తారట. పుష్టిరాలకు ఊరిని అందంగా కనిపించేలా చెయ్యాలని మున్నిపాలిటీ వారి తాపుతయం. పట్టం ఒంటిమీది 'గాయాల్లాంటి' మురికి గుంటల్ని ఓ పక్క తాత్కాలికంగా పూడుకొస్తున్నారు. ఆ పైన 'కురుపుల్లాంటి' ఆక్రమిత పూరిగుడిసెల్లి (ఈ పైత్యం పుత్రికా విలేఖర్మది) సమూలంగా పెకలించెయ్యదల్పుకున్నారు. అలా పెకలించేసరికి ప్రత్యక్షమైపోతాయని వారికి అనుభవపూర్వకంగా తెలీడం వలన ప్రత్యమ్యాయంగా ఊరికి దూరంగా గుట్టల మధ్య ఒక్కుక్క కుంటుంబానికి నాలుగడుగుల స్థలాని కేటాయించారు.

'మనిషి చోస్తే ఆరడుగుల నేల కావాలే, నాలుగడుగుల జాగాలో గుంపులు గుంపులుగా పిల్లా జెల్లలతో ఎలాగ బ్రతకాల్రా నా కొడకల్లారా' అని ఎవరూ అడగలేదు. అడగరు ఎందుకంటే పేరుకి ఓ గుడెసంటూ ఉంటుందే కానీ, వాళ్లలో ఎవరూ రోజంతా గుడిసెలో ఉన్న పాపాన పోరు. ఆడామగా అంతా కూలీనాలీ చేసుకోడానికి పోతూ ముసలాళ్లనీ, అంగఫైకల్యం పున్నవాళ్లనీ, అయిదేళ్లుదాటని పసివాళ్లనీ ఖాళీడబ్బాలిచ్చి ఏ రైల్వేప్పేషన్లోనో, ఏ గుడిముంగిటో, ఏ మసీదు వాకిట్లోనో కూర్చేబెట్టి పోతారు. రాత్రికంతా గుడిసె దగ్గరికి వస్తూ వస్తూ తమ సంపాదనలోంచి దార్లో రోరికిందేదో కొనుక్క తినేసి కడుపునింపుకుంటారు. ఏ చేపల పులుసు తినాలనిపించినప్పుడో తప్ప అక్కాడి పొయ్యాలు రాజుకోవు.

వయసులో ఉన్న పెళ్ళికాని మగకురాళ్ళు ఏ ఫ్లాట్‌ఫారం మీదో తెల్లారేదాకా ఓ కునుకు తీసేస్తారు. తోడున్న జంటలు మాత్రం కాళ్ళు లోపలికి తీసుకుంటే తలలూ, తలలు ముడుచుకుంటే కాళ్ళు బైటికొచ్చే ఆ గుడిసెల్లో ముడుచుపోయి కాపురాలు చేసేస్తుంటారు, తలుపూ ద్వారం లేని ఆ గుడిసెల్లో తమ కదలికలు అందరికి బట్టబయలేనన్న విషయం తెలిసికూడా ఏ దుష్టటి ముసుగులోనో బహిరంగంగా రహస్యాన్ని కాపాడుకుంటూ ఉంటారు.

ప్రస్తుతం అక్కడి వాళ్ళంతా కొత్త చోటికి చేరబోయే ఉత్సాహంలో ఉన్నారు. ఇప్పుడెళ్ళబోయే ఘలాన్ని గవురైంటు తమకి నికరంగా పట్టాలు రాసిచేస్తాదని రాత్రి కథలు కథలుగా చేపేసుకున్నారు. అంతదూరం నడవలేని ముసులాళ్ళు మాత్రం "మీకేం పిచ్చేటల్లా మనవేం ఆళ్ళ సుట్టాలవా బందుగులవా, మనకాడ ఒక్కపైసా ఉమ్మకోకుండా ఉత్తినే మన తలలు రాసిచేయ్యాటానికి? అదీగాకుండా పుస్కరాల్లో గోదారమృక్కి, ఊరికి దూరంగా పొయి మనం చేసేదేటం? నాలుగు డబ్బులొచ్చి ఏళకి ఇయ్యోం పొయ్యాకాలం బుద్ధలొచ్చాయిరా మీకు? ఆళ్ళచే తలాన్ని నెత్తినెట్టుకుపోతారేటి ఎవులైనా? అయినా మనకి ఏరోజుకారోజు పొట్లలోకి కూడుండాలగానీ, ఇల్లా వాకిళ్ళు మనవేం చేసుకుంటాం. ఇయ్యాలిక్కడుంటాం, రేపెక్కడుంటావో ఆ పరమాత్ముడికి ఎరక. అందుకని ఆళ్ళ సూసిచే మోసేతి మీద తేనె సుక్కని నమ్మకుని అరసేతిలోది అవతల పారేసుకోకండి. టేసనుకి ఈ పక్కనుంచి పొమ్మంటే ఆ పక్కకెళ్ళి గుడిసేసుకోవాల. ఆ పక్కనుంచి పొమ్మంటే మళ్ళీ ఈ పక్కకొచ్చేయ్యాల" అని హితవులు చెప్పారు.

గేటుకి చేరబడి బీడి కాల్చుకుంటున్న స్విపరు ఏసోబు మాత్రం ఆరిపోయిన బీడి ముక్కని తుపుక్కున ఉమ్మేసి "ఓరి ఎదవల్లారా! రాజమండికి ఇదేవన్నా ఉత్తుత్తి సోకనుకుంతన్నారేటి? పుస్కరాల సోకు. కశ్చ జిగేల్చైని పోవాలని మునిసిపాలాఫీసులో అయ్యగార్లు పెప్పుకుంతంటే ఇన్నాను. తెల్లారేతలికల్లా మీరిక్కుణ్ణుంచి కదలకపోయారో ఇంకంతే, మీకు గోనిసంచులూ గుడ్డముక్కలూ కూడా దక్కవు. నామాటినుకుని మంచిగా ఎలిపోండి. పుస్కరాలైపోయిన మర్చుటకెలాగా మీరిక్కడికి రాకా తప్పదు, ఆ బాబులందరూ సూసీ సూళ్చట్టురుకోకా తప్పదు" అన్నాడు.

ఆ మాటలకి అందరూ కట్టుబడిపోయారు.

మురిక్కాలవల్లి జల్లెడపట్టే మా లచ్చి మతం ఏవెరగనట్టు ఏసోబు పక్కకెళ్ళి నుంచని బొడ్డోంచి మడతలుపడి మాసిపోయిన రూపాయికాయితం ఒకదాన్ని తీసి వాడి చెయ్యందుకుని రహస్యంగా వాడి గుప్పిట్లో కుక్కింది. "ఓరే ఏసోబూ, నా కొడకా! పుస్కరాలెల్లిన మర్చుడు తెల్లారేపాలికల్లా నేనూ, నా కుర్రోళ్ళు ఇక్కడుంటాం. ఈసోటు మాత్రం ఎవురూ అక్కరమించెయ్యకుండా సూసిపెట్టు నాయన్నాయనా, సచ్చినీకడుపునుడతాను" అని బతిమాలింది.

ఏసోబు కుదరదని కొంచెం సేపు బెట్టుచేసి, మరో రూపాయి చిల్లర డబ్బులుచ్చుకుని 'సరే' నని అభయమిచ్చాడు.

బోడమ్మ కాళ్ళు ముందుకు జరుపుతూ గుడిసెల్లోంచి బైటపడింది. ఇంకా నిదలో వున్న నలుగురు పిల్లల్ని నాలుగంటించి లేపి కూర్చోబెట్టింది.

బోడమ్మ బైటికొచ్చిన కంతలోంచి గంగ లోపలికి దూరింది. ఒక పాతకోక పరచి, వున్న నాలుగుగిన్నెలూ, చట్టిలూ సర్ఫడం మొదలుపెట్టింది. ఈలోపల బోడమ్మ గుడిసె పైన వేసిన గోనె ముక్కలు రెండూ లాగి పక్కన పడ్డిసి, మూడువేపులా నిలబెట్టిన తడిక ముక్కల్ని జాగ్రత్తగా పెకలించమని పిల్లలకి పురమాయించింది. పిల్లలు ఆ తడికల్ని గుంజడం మొదలుపెట్టారు. అదిగో అక్కడే అనుకోకుండా గొడవ మొదలైంది.

తడికకి చేరబెట్టిన గాజుపశ్చేం తడిక గుంజడంతో ముందుకుపడి పోయింది. పడి పడ్డమే అంచు మీద అంగుళం మేర పగులిచ్చింది. ఆ గాజుపశ్చేం గంగకి ప్రాణం. తన పుట్టింటి నుంచి తెచ్చుకున్న ఏకైక సామాగ్రి అదే దాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడుకుంటూ వస్తోంది. ఆ పశ్చానికి అంచుపగిలి పోగానే గంగకి గుండెలో ఎవరో కత్తి దింపినట్టేంది.

ఉక్కోషం పట్టలేక తడిక గుంజతున్న పేరిగాళ్లి పట్టుకుని వీపుమీద చెళ్లుమని ఒక్కటేసింది. అది చూసి బోడెమ్మకి ఉడుకెత్తిపోయింది.

"ఓసి నీ సేతులడిపోనూ, రంకున్నాతి! నీకేం పాయ్యాకాలవొచ్చిందే ఆణ్ణంత దెబ్బ కొట్టిసేవూ" అంది కాలికావతారం ఎత్తేసి.

"కొడతానా సంపేత్తానా ఎదవని. సచినోడు నా గాజపచ్చేస్తూ.."

గంగని మాట పూర్తి చెయ్యనీకుండా బోడమ్మ అందుకుంది.

"ఓ లబ్బో గాజపరెం. అమృగారింటి కాణ్ణుంచి అట్టుకొచ్చిసింది అరణం. నాకు మండుకొచ్చిందంటే నేలకేసి కొట్టిసి నాలుగు సెక్కులు సేసిగల్లు జాగర్త" గాజపశ్శాన్ని గంగమీదికి విసిరేసింది బోడమ్మ.

"ఏదీ, సెయ్యినంజా, నాలుక్కాదు రెండు ముక్కులు సెయ్యిసూర్ధాం. నీ బురకూడా రొండు సెక్కులైపోద్ది దెబ్బకీ" ఆ పక్కనే పడున్న కట్టపేడునోదాన్ని చేతిలోకి తీసుకుంది గంగ.

గంగ చేతిలో కట్టపేడు చూడగానే బోడమ్మ వీధిగిరి పోయేటట్లు రాగం లంకించుకుంది. "ఓలమ్మా ఈ దొంగలం. ఈ దొమ్మరి సాని, నా మొగుణ్ణివల్లో ఏసుకుని నా కాపురంలో నిప్పులేసింది, నా మొగుణ్ణి పొట్టనెట్లేసుకుంది కాకుండా ఇక నన్న సంపెయ్యాడానికి తయారైందిరా బాబో" కూర్చుని నెత్తిన రెండుచేతులూ పెట్టుకుని రాగాల్సిని రాగాల్సిని మొగుణ్ణి తలుకుని ఏడుపు మొదలు పెట్టింది. అది చూసి బిత్తురపోయిన గంగ కట్టేని కింద పడేసింది.

కట్టేనైతే పడేసింది కానీ, పాంగుకొస్తున్న ఉక్కోప్పాన్ని ఆపుకోలేకపోయింది.

"పోపోయే రోగిష్టినంజా! నువ్వు పనికిరాని డొక్కు నంజవనే కదా ఆడు నన్న తెచ్చుకున్నాడు" అంది బోడమ్మని ఎక్కుడ కొట్టాలో అక్కడ కొట్టేనని మురిపిపోతూ.

ఆమె మురిపెం ఎంతోసేపు నిలవలేదు. బోడమ్మ దెబ్బతిన్న పులిలాగ క్షణంలో ఎగిరి దూకి గంగజట్లు పట్టేసుకుంది. ఆ జట్లును చేతికి మెలిపెట్టుకుని వంచి, వీపుమీద గుభీ గుభీమని గుద్దింది. గంగకెంత సేపూ రెండు చేతులూ అడ్డంపెట్టుకుని తన గర్భం మీద దెబ్బపడకుండా కాపాడుకోడానికి సరిపోయింది. కొట్టి కొట్టి బోడమ్మ, దెబ్బలు తిని తిని గంగా సామ్మనిల్లిపోయారు.

తెల్లారి ఆరుగంటల వేళకంతా అందరూ మూటలో సిద్ధమైపోయారు.

ఎలాగో ఓపిక చేసుకుని గంగ కూడా తన గుడ్డల్లో గాజపశ్శెం జాగ్రత్తగా పెట్టి మూట కట్టుకుంది. ఆనెం కళాకేంద్రం గోడ పాడవునా గుడిసెలు పీకేసిన ఆనవాళ్లు తప్ప మరేం మిగల్లేదు.

కేన్తో టీలమ్ముకునే కురాడ్సోస్తి అందరూ టీ నీళ్లు కడుపులో పోసుకున్నారు. తనూ టీ తాగుదామని గంగమెల్లో వెతుక్కుంటే బొడ్లో దోషుకున్న అర్థరూపాయి బిళ్ల కనపచ్చేదు. చెట్లు వెనక్కెళ్లి గబగబా చీరకుచ్చిళ్లన్ని పీకేసి చూసుకుంది. ఉపూా, ఇందాకటి కొట్లాటలో ఎక్కడో పడిపోయినట్టుంది. ఆశచావక చాలాసేపు వెతుక్కుంది గంగ. దొరకలేదు. పోనీ ఎవరైనా 'ఈ టీ నీల్లు తాగు' అంటారేమోనని చూసింది. ఎవరూ అనలేదు. టీ కుర్రోడు అరునివ్వనన్నాడు "ఇక్కొణ్ణుంచి ఎల్లిపోతున్నారు కదా" అన్నాడు.

ఆ మాట విని బోడమ్మ గయ్యమని లేచింది మళ్లీ.

"అదెక్కడి కొత్తాది నాసవితి? దానికెపుడూ బొట్టెట్టి భూములియులేదు. నా మొగుడికి నేను నీత్తెన పెళ్లాన్ని కాబట్టి గమర్చెంటోడు నాకూ, నా బిడ్డలకీ ఇచ్చాడు. ఇలాంటి అడ్డవైన గుంట ముండలకీ ఇచ్చేయ్యటానికి ఆడేం తెలివిలేనోడుకాడు"

"నీ టీ నీల్లు తాగాపోతే నేనేం సచిపోస్తే, ఎల్లెల్లు" అని అనవసరంగా టీ కురాళ్లి కసురుకుని అటు తిరిగి కూర్చుంది గంగ, ఏడుగంటలకంతా మున్నిపాలిటీ వాళ్ల మనిషాచ్చి అందరూ ఎక్కడికెళ్లాలో చేప్పిసి పోయాడు. వరసగా పేర్లు చదివేటప్పుడు ఆలిస్సులో బోడమ్మ పేరుందికానీ, గంగ పేరులేదు.

నాలుగైదు రోజుల క్రితం అందరూ పేర్లిస్తావుంటే బోడమా, పిల్లలూ ఎక్కడుంటే తనూ అక్కడే కదా అనే ధీమాతో గంగ తన పేరివులేదు.

ఆ, ఇయ్యన్నీ మాములే, ఇలాంటి గొడవలు ఎన్నిసారళ్ల జరగలేదు. ఈ బోడిదాని కసలే ఒళ్లంగదు. నేను లేకపోతే దీనికి తిండిపెట్టేవోచ్చేవరు అనుకుంది ధీమాగా.

నెలరోజుల క్రితం అతిసారం వచ్చి రాజయ్య పోయినప్పట్టుంచే గంగే ఆ కుటుంబానికి మొగదిక్కులా నిలబడింది. నలుగురు పిల్లల్ని వెంటేసుకుని బజార్లోకి పోయి పచారీ దుకాణాలకి మూటలూ, గంపలూ మోసి రోజుకి అయిద్దరూపాయలు సంపాదించుకొస్తోంది. నూకలు కొనుకొచ్చి, ఏ వేళైనా పాయ్య రాజేసి గంగ వండిపాయ్యల్సిందే.

బోడమ్మ మాత్రం ముఖాగదీసుకు పడుకుని కదలదు. ఇక్కడి పూచికప్పల్ల తీసి అక్కడ పెట్టదు. ‘ఏవం’ టే రోగం అంటుంది.

‘వేళకి లేచి గిన్నెడన్నం ముప్పాధ్యలా తినేదానికి ఏం మాయరోగవో’ అనుకుంటుంది గంగ.

బెట్టు చేస్తూ అటు తిరిగి కూర్చున్న గంగనొదిలేసి వెళ్లిపోయేరంత. ఆశ చావని గంగ వాళ్లు కనుమరుగయ్యే వరకూ చూస్తూనే ఉంది. తను పెంచిన ఆభరోడైనావెనక్కొచ్చి “చిన్నమా, నువ్వ రాయే” అంటాడేమానని. అలా జరగలేదు. అప్పుడు పాంగుకొచ్చేయి గంగకి గోదావరస్తు కన్నీళ్లు. ఒక్కసారి ఆకాశంలో మబ్బులు కమ్ముకొచ్చాయి. సన్నగా చినుకులు ప్రారంభమయ్యాయి.

భారంగా లేచి, మూట చంకనేసుకుని ఒక్క నిముషం ఆలోచింది గంగ. అటు స్టేషన్లోకి పోదామా, ఇటు కళాకేంద్రం ఆవరణలోకి పోదామా అని. తను నుంచున్న గోడ వెనకే ఉన్న కళాకేంద్రమే దగ్గరగా తోచింది. అదీగాక స్టేషన్లో గన్నిగాడి పారొకటి.

చుట్టు తిరిగి గేట్లోంచి తిరిగొచ్చి కళాకేంద్రం మెట్లన్నీ ఎక్కేసరికి అలుపాచింది గంగకి. ఆయాసపడుతూ స్తంభానికి చేరబడి కూర్చుండిపోయింది.

మొట్టమొదటటిసారి రాజమండ్రి రావడం గుర్తుకొచ్చింది.

చిల్లు గిన్నెలకి మాట్లాయ్యడానికి తమ ఊరోచ్చిన నలబై ఏళ్ల రాజయ్య నెల్లాళ్ల పాటు తమ గుడిసెల్లోనే వున్నాడు. చుట్టుఅడివి. కొండలూ. రోజూ కొంత కొంత మేరకి కొండల్ని పగలకొడుతూ రాళ్లు కొట్టే జనం. ఆ గుడిసెల్లో ఉండే జనాలకి కాస్త గంజికాచుకుని తాగడం, మళ్ళీ రాళ్లు కొట్టే పనిలో మునిగిపోవడం తప్ప మరో వ్యాపకం వుండేదికాదు. ఊహా తెలిసినప్పట్టుంచే అదే ప్రపంచంగా పదహారేళ్లు ఒంటిమిదికి తెచ్చుకున్న గంగకి రాత్రి తన తండ్రితోబాటు కల్లు ముంత భాళీ చేసి చిలవలు పలవలుగా రాజయ్య చెప్పే రాజమండ్రి కబుర్లు కడుపు నింపేసేవి.

గోదావరి ఒడ్డునే గుశ్శా, గోపురాలూ, గోదావరి మీద బ్రిష్టిలూ, కడతాకడతా ఉన్న మూడో బ్రిష్టి స్థంభాలు, సినిమాపోళ్లా, కాపీ ఒట్టేళ్లా - ఒకటేంటి, రాజమండ్రి అంటే స్వర్ధం అనిపించేది గంగకి. నెలగడిచేసరికి కల్లు ముంతల స్వాం ముదిరి, గంగ రాజయ్యనిష్టపడే వరకూ వచ్చింది.

తల్లి పదహారేళ్ల గంగని చాటుకి పిల్చి చివాట్లేసింది. “అడివయస్సేక్కుడ నీ వయస్సేక్కుడ? నీ బాబంత వయసోడాడు. ఆణ్ణి కట్టుకుని నువ్వేం సుకపడతావే పిచ్చిమొకవ, ఆణ్ణి సేసుకోనని సెప్పు”

కానీ, గంగకి తల్లి మాటలు చెవికెక్కలేదు. ముందు ఆ రాళ్ల ప్రపంచం నుంచి బైట పడితే చాలనుకుంది. ఈ ఛాన్స్ వదిలేసుకుంటే అక్కడే రాళ్లు కొట్టే ఏ ఎర్రోడికో తనని కట్టబెట్టేస్తారు. మరో ప్రపంచం అనేరి చూడకుండానే ఈ రాళ్ల మధ్యనే తన బతుకు వెళ్లమారిపోతాది. రాజయ్య చేత మెళ్లో పసుపుకొమ్ము కట్టించుకుని ఆడి వెంట వచ్చేసింది. కాణీ కట్టుం అడగలేదు సరికదా, అత్తగారికో జనతా చీర, మావగారికో జనతా పంచె కొని పెట్టిన రాజయ్య దేవుళ్లాగా కనిపించాడు వాళ్లకి. ఆ రాత్రి కల్లుముంతల పార్టీ చేసాక అక్కడునోళ్లందరికి దేవుళ్లాగే కనిపించాడు. పుట్టింటివాళ్లు గంగకి ఒక కొత్తకోకైనా కొనలేక పోయారు.

రాత్మ కొట్టిన డబ్బులు దాచుకుని అటుగా వచ్చిన కావిడి సామాన్ల వాడి దగ్గర చిన్నపుడ్పుడో ముచ్చటపడి కొనుక్కున్న భాతులూ, లతలు ముద్దించి ఉన్న అన్నం కంచమంత గాజపళ్ళాన్ని మాత్రం గంగ పదిలంగా తనవెంట తెచ్చుకుంది. మొదటిసారిగా రైలు బండిక్కించిన రాజయ్ గంగకళ్ళకి ఆడు చెప్పిన సినిమాకథల్లోని హిరోలా కనిపించాడు.

ఇప్పట్లాగే అరోజు సన్నటి చినుకులు పడుతున్నాయి. గోదావరి స్టేషన్లో దిగి ఏదో ప్రపంచంలో తేలిపోతూ గాలిలో నడిచొచ్చిన గంగకి నేలమీద బోర్లాపడిపోడానికి ఎంతోసేపు పట్టలేదు.

గుడిసె గుమ్మం దగ్గరే ఎంగిలి గిస్టెలు కడుక్కుంటున్న బోడమ్మ రాజయ్ని చూస్తానే తిట్లకి లంకించుకుంది. "ఇన్నాళ్ళను ఎక్కడికిపోయా? ఎదవ సచినోడా, ఇక్కడ తిండి నీళ్ళను లేకుండా మేం సచినా నీకేం పరవాలేదన్నమాట" అంటూ.

"ఇదెవత్తి నీ ఎనకాల? మెళ్ళే కొత్త పసుపుతాడుంది, అమ్మా అమ్మా, నా గౌంతుక్కోనేసేడల్లో. ఈ ఆడంగిరేకులెదవ ఇంకెవత్తో రంగసాన్ని ఎంటబెట్టుకొచ్చిసేడల్లో" అంటూ గుడిసెలెగిరిపోయేట్టు రాగాలెట్టింది. "ఆడికి సిగ్గులేకపోతే నీకూ నేదంటే? ఆడి వయసెక్కడ? నీ వయసెక్కడ?" అంటూ గంగని బుగ్గల్లో పాడిచింది.

అప్పుడ్రమైంది గంగకి రాజయ్కిదివరకే పెళ్ళాం పిల్లలూ ఉన్నారనీ, రాజయ్ హిరోకాదనీ పెళ్ళాం ముందు పిల్లి అనీ, ఏం చెయ్యాలో తోచని గంగ కొంగు బొడ్డో దోషుకుని బోడమ్మ చేతిలోని ఎంగిలి గిస్టెలందుకుంది. కౌస్టపట్లోనే గుడిసెంతా అలికి ముగ్గులేసి అద్దంలా తయారుచేసింది. సాయంకాలం పెద్దపిల్లలు ముగ్గురికి స్టేషను కుతాయి దగ్గర రుద్ది రుద్ది స్నేహాలు చేయంచింది. చిరుగుల లాగూలకి కుట్టు వేసి తొడిగింది. చంటోడికి తాటాకుల మంట మీద వేణ్ణేళ్ళు మరిగించి నీళ్ళపోసి, శుభమైన పాతగుడ్లల్లో పడుకోబెట్టింది. వంటంతా కానిచ్చి, అలిగిపడుకున్న బోడమ్మకి పాదాలు ఒత్తింది. ఇన్ని చేసినా వారం రోజులకి గాని బోడమ్మ కోసం చల్లారలేదు.

ఆ తర్వాత బోడమ్మ మహారాణి, గంగ దాసీ పిల్లా అయారు. రాజయ్కి బోడమ్మ ఎదుట నోరెత్తే ధైర్యమేకాదు, కన్నెత్తే ధైర్యం కూడాలేదు.

ఎప్పుడైనా బోడమ్మ ఏ సినిమాకెళ్ళినపుడ్పో తప్ప రాజయ్ గంగని తాకేవాడు కూడాకాదు. ఒకట్టిండు సార్లు గోదావరతల ఊళ్ళకి మాట్లాయ్దానికి వెళ్ళా వండిపెట్టడానికి గంగని తన కూడా పంపమని రాజయ్ బోడమ్మని అడిగాడు. ఒంటికాలిమీద లేచిన బోడమ్మ నోటికి రుచిసి ఆ తర్వాత ఆ ఊసెత్తడం మానేసాడు.

గంగకి మాత్రం ఆ చుట్టు గుడిసె స్వర్ధంగానూ గోదావరి నీళ్ళ అమృతంగానూ అనిపించేవి. పనంతా చేసిసి, బజార్లో రెండురూపాయలు చేతిలో పడగానే మేట్టి సినిమాకెళ్ళిపోయేది. చిరంజివి ఆమె కలల రాజకుమారుడు. కళాకేంద్రంలో తరచుగా జరిగే కార్యక్రమాల్లో ఏ నాట్యమో, నాటకమోవుంటే సీనారేకు డబ్బామీదిక్కె గోడమీది నుంచి, బోడమ్మ తిట్టేవరకూ చూస్తానే ఉండేది. గంగకి బతుకులో కష్టం అనే పదానికర్థం తెలిదు. ఆమె కళ్ళకి లోకం ఎప్పుడూ రంగుల్లోనే కనిపిస్తా ఉండేది.

రాజయ్ వెంట వచ్చిన నాలుగేళ్ళకి నెలతప్పిందని తెలిసినపుడు సంతోషించిన వాళ్ళైవ్వరూ లేకపోయారు. చిత్రంగా గంగకి ఇన్నాళ్ళకి తల్లి గుర్తుకొచ్చింది. ఏమైనా సరే తల్లికాబోయేవేళకి తన తల్లి దగ్గరుండాలని అనుకుంది. ఆ మాటే రాజయ్తో అంటే "నీకేవైనా పిచ్చేటే, అంత దూరవెల్లాలంటే సార్లిలకి ఎంతుండాలో తెలుసా?" అన్నాడు.

"ఆ అడవిలో ఏటుంటాది? ఇక్కడే మంచి ఆడ డాకటేరుకాడ పురుడుపోయిత్తాను."

అది జరిగేపని కాదని గంగకెపుడో అర్థమైంది. రాజయ్ సంపాదించిన కొద్దోగొప్పో వాడి తాగుడుకే ఖర్చుపోతోంది. గంగ రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని ఆ కుటుంబాన్ని పోవించాల్సి వస్తోంది. వేణ్ణేళ్ళకి చన్నిళ్ళగా ఉంటాయని ముక్కుపచులారని కుర్రాళ్ళకి కూడా పావలో అర్చో సంపాదించడం నేర్చింది. గంగకి ఏడోనెల వచ్చాక రాజయ్ అర్ధాంతరంగా కన్నుమూసాడు. అప్పుడు కూడా గంగ కొముని

బెంబేలెత్తిపోలేదు. చుట్టూ మనుషులుంటే చాలు, ఆమె రెక్కలే ధైర్యం. బోడమృకీ, పిల్లలకీ గంగే ధైర్యం చెప్పింది. ఆ గుడ్డిసెల్లోని నలుగురూ కలిసి శవాన్ని మోసుకుపోయాక పదిగుడ్డిసెల్లోంచే పది గుప్పెళ్ళ బియ్యం అడిగి తెచ్చి, అన్నం వండి ఆ తల్లి పిల్లలచేత తినిపించింది.

అలాంటి గంగకీరోజు ఈ ఒంటరితనం బెంబేలెత్తిస్తోంది. నాలుగేళ్ళనుంచి ఇక్కడే బతికినా, ఊరేంటో పరాయిదిగా అనిపిస్తోంది. తెలిసున్న ముఖం ఒక్కటి లేనట్లు అనిపిస్తోంది.

క్రమంగా చినుకులు పెద్దవై వాన జోరందుకుంది.

కళాకేంద్రం ముందు వెంకటేశ్వరాలయం కడుతున్న కూలీలంతా వరండాలోకి పరుగెత్తుకొచ్చిపడ్డారు. అలా మొదలైన వాన సాయంకాలం వరకూ ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తానే వుంది.

వాళ్ళందర్నీ చూస్తే గంగకి ఏదో ఆశకలిగింది. మేస్త్రీ దగ్గరకెళ్ళి రేపట్టుంచి తనకి కూడా పని ఇప్పించమని అడిగింది.

మేస్త్రీ ఆమెను ఎగాదిగా చూసి "నువ్వు చేసేపనికాదులే ఇది, ఎల్లెల్లు" అన్నాడు. "అయినా పొద్దున్న రేడియోలో సెప్పారు, ఈ వాన ఇప్పుడప్పుడే తెరిపియ్యదంట"

ఆ వానలో తడుస్తానే క్రమంగా అందరూ వెళ్ళిపోయారు. గంగ మళ్ళీ ఒంటరిగా మిగిలిపోయింది.

నిన్న బజార్లోనూ ఇదేవరస. తను బరువులు మొయ్యేకపోతూందని, త్వరగా నడవలేకపోతూందని పొపుకారు కేకలు పెట్టాడు. "మా ప్రేణం తియ్యకపోతే ఆ బరువేదో దింపుకున్నాక రారాదూ" అన్నాడు తన కడుపుకేసి చూస్తా.

"ఆ సచినోడలా వాగితే మాత్రం నాకిది బరువెలా అవుతాది? నా బిడ్డ నా రగతంలో రగతం, ఇకమీద ఈడే కదా నాకు తోడూ నీడా" అనుకుంది ఆప్యాయంగా కడుపువేపు చూసుకుంటూ. "అడికి అన్నం తినే వయసాచ్చాక గాజపత్రుంలోనే అన్నం తినిపించాలి" అనుకుంది గర్యంగా. అందర్లాగా ఆడు సత్తుగిన్నెల్లో తినడు.

ట్రైమెంట్లోగానీ మబ్బులు దట్టంగా మూసేసి పొద్దుగూకినట్టే ఉంది. కడుపులో కదిలి కదిలి ఇక ఓపిక లేనట్లు అగిపోయింది బిడ్డ. పొత్తుకడుపు బిగబట్టుకు పోయినట్లుంది. ఆకలికి శోషాచ్చినట్టే పోతోంది. గంగని తన కడుపులో ఆకలికన్నా, బిడ్డ కడుపులో ఆకలి ఎక్కువ భాధిస్తోంది. ఏ వేడి గంజో పోసి బిడ్డని లేపాలి. కడుపులో బిడ్డ కదలకపోతే ప్రమాదం అని బుచ్చిది చెప్పిన మాట గుర్తుకొచ్చి వణికిపోయింది.

ఎవరైనా అడిగితే గుప్పెడన్నం పెడతారేమో అనిపించింది కానీ, దరిదాపుల్లో ఎక్కడా ఇశ్చేలేవు.

పగలంతా పడుకున్న అప్పరా లాడ్డి గదులు రాత్రికి లైట్లతో సింగారించుకుంటున్నాయి. ఆ పక్క హోటల్లోంచి వస్తున్న కమ్మని పోపుల పరిమళానికి గంగకి నోట్లో నీళ్ళూరిపోతున్నాయి.

ఇంకా పొద్దుగూకితే వాచ్చెన్ అక్కడుండనియ్యడని గంగకి తెలుసు. హోరున కురుస్తాన్న ఆ వర్రంలో మూటని పైలంగా గుండెకి హత్తుకుని మెట్లు దిగింది గంగ. కళాకేంద్రం గేటుముందుండే తోపుడు బఱ్చ దుకాణాల జాడేలేదు. ఎటుపోవాలో దిక్కుతోచక తడుస్తా గేటు ముందు ఆగిపోయింది. పాత పోలీన్ క్వార్టర్స్ వైపు వెళ్ళి కాస్త గంజి అడుక్కుందామని నిశ్చయించుకుంది. అగ్నిపూల చెట్లకిందికొచ్చాక కాలు కదలక అలా నిలబడిపోయింది.

వీధుల్లో ఎక్కడా జనసంచారం లేదు. నిన్న ఈ సమయానికి అక్కడ జన నివాసాలుండేవి అంటే ఎవరూ నమ్మరు. అప్పుడే పశువుల సంత ముగిసినట్లుంది ఆ ప్రాంతమంతా వదిలేసిన చింకిపాతలూ, పగిలిన కుండపెంకులూ, పెంటపోగుల్లో వానకి తడిసి పరమరోచ్చుగా ఉంది. గుడ్డితాత ఇటికల పాయ్య మాత్రం నదిలో సగం మునిగి ధ్వనంలో ఉన్న యోగిలా ఉంది.

గంగ మనసు మార్పుకుని కుడి పక్కకి తిరిగి స్టేషన్లోకి నడిచింది. అడుగు తీసి అడుగేస్తాంటే కుడి డొక్కలో కలుక్కుమంటోంది. అది ఆకలి నొప్పని ఆమెకి తెలుసు. పస్తులుండడం ఆమెకి కొత్తేమీకాదు. కానీ, శారోజు ఈ ఆకలి దుర్వారంగా ఉంది. బిడ్డ కదలని స్పృహ ఆమె గుండెని నొక్కస్తోంది. కొత్తగా కట్టిన స్టేషను ఆవరణలోకి అడుగుపెడుతూనే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి ఆమెకశ్శ గన్నిగాడికోసం వెతికాయి. ఈ చివరి నుంచి ఆ చివరిదాకా కాళ్ళిద్దుకుంటూ తిరిగింది గంగ. ‘ఒకవేళ అవతల ప్లాటఫాం మిదున్నాడ్మో’ అనుకుంది. బిడ్డి ఎక్కిదిగే దైర్యం చెయ్యలేకపోయింది.

ఏదో బండొస్తున్నట్టుంది. స్టేషన్లో అలజడి పెరిగింది.

ఆ జనం మధ్య పిచ్చిదాన్నా తిరుగుతోంది గంగ. మధ్య మధ్య క్రీనిడలో నిలబడి కడుపు తడిపి చూసుకుంటోంది. ఊహాయ, బిడ్డలో చలనం లేదు. ఆమె అమ్మమనసు తలల్లిల్లిపోతోంది. ఇంకా నేలమీద పడని, రూపం కూడా తెలీని బిడ్డకోసం ఆమె హృదయం ఒకటే కొట్టుకుంటోంది. ఇప్పుడింక వాణ్ణి బతికించుకోడానికి ఏం చెయ్యడానికైనా సిద్ధమే.

టీ తాగే డబ్బులైనా దొరుకుతాయేమానని ప్రయాణీకులు ఒకభీధరి దగ్గిర చెయ్యచాపబోయింది. అలవాటులేని పని - ఆమె చెయ్యి వెనక్కి వచ్చేస్తోంది. బండొచ్చే తొందర్లో ఎవరూ గంగని పట్టించుకోవడం లేదు.

ఒకభీధరు పోర్రరుని గన్నిగాడికోసం అడిగిచూసింది. పాధ్మపోయాక ఆణ్ణెవరూ చూచేదన్నారు. అన్నోరంగాడైతే “ఏంటి సంగతి?” అని కన్నుకొట్టి వెకిలిగా నవ్వాడు. దిక్కుతోచక గుడ్ల నీళ్ళ కుక్కుకుంటూ క్రీనిడలో అలాగే చతికిల బడిపోయింది.

వానకొంత తెరిపిచ్చింది. ‘తొమ్మిదో పదో అయ్యంటాది’ అనుకుంది గంగ. పాత బిడ్డిమీంచి రోకలి బండలాగా పాక్కంటూ వచ్చిన బండి కీచుమని గోలపెడుతూ స్టేషన్లో ఆగింది. ఆగిన బండిలోంచి రెండు సూట్సుకేసులు నెత్తిన పెట్టుకుని దిగే గన్నిగాడు.

“ఇంటికెళ్ళి కూడు తిని వస్తున్నాడన్నమాట” అనుకుంది.

సత్తుకంచంలో తెల్లగా మల్లెపూలలాగా విచ్చుకున్న అన్నం కళ్ళముందు కదిలింది. గంగకి ఆకలి రెట్లింపయ్యింది.

బండెళ్ళిపోయాక స్థిమితంగా గంగ కూచున్న చీకటి స్థంభం దగ్గరి కొచ్చాడు గన్నిగాడు. “సందేల నుంచి నన్నడుగుతున్నావంట, ఏంటి సంగతి?” అన్నాడు కళ్ళ చికిలించి చూస్తూ, వెలుగులో నిలబడి ఉన్నవాడికశ్శ ఎర జీరల్తో చిరతపులి కళ్ళలా మెరుస్తున్నాయి. వాడు తాగి ఉన్నాడని అర్థమైంది గంగకి.

“ఏటి సెప్పవేటి?” అన్నాడు వాడు విసుగ్గా. పాధ్మన్న గంగ చూసిన చీత్తారపు చూపింకా మర్చిపోలేదువాడు.

వీలైనంత అఱుకువని గొంతులోకి తెచ్చుకుని జాలిగా అంది గంగ.

“ఏంలేదూ.. ఆకలి.. ఆకలేత్తావుంది. ఒక బన్నా, కాసిన్ని టీ నీళ్ళా కొని పెడతావేమానని..” గంగ పరిస్థితి అర్థమైంది గన్నిగాడికి. ఆకలేలాంటిదో వాడికి బాగా తెలుసు.

“సరే, కొనిపెడతావనుకో, నాకేటి లాబం?” అడిగాడు కసిగా.

గంగ ఒక్క నిముషం మౌనంగా ఉంది. తర్వాత తెగించిన దాన్నా అంది. “నీకేం కావాలో తీసుకో” ఆమె స్వరం కీచుగా జీరబోయింది.

“అవితే నాతోరా” ఎగిరి గంతేసినంత హాపారుగా అన్నాడు గన్నిగాడు.

లేచివాడి వెనకే నడిచింది గంగ. ఇంకా తవ్వుతూ తవ్వుతూ ఉన్న అండర్ గొండు గుయ్యారంలోకి వాడు దారి తియ్యడం చూసి ఆగిపోయింది.

“ఉప్పుడు కాదు.. ముందు నాకు తిండికావాల”

గన్నిగాడు వెనక్కి తిరిగి నోట్లో బిడ్డిని తపుక్కున ఉమ్మేసాడు.

"అదేం కుదర్సు. ముందు నా అవసరం తీరాకే నీ ఆకలి తీరతాది" నిర్శయించుకో అన్నట్టు నిర్ణయింగా చూసాడు. వాడి గొంతులోని పట్టుదల అర్థమైంది గంగకి.

నిస్సిహోయంగా కదిలింది. మోకాళ్లోతున్న వాన నీళ్లోంచి చీకట్లోకి నడిచి నాలుగేళ్లుగా పెంచుకున్న కసితో ఒక్కసారిగా పులిలా మీదికి లంఘించిన గన్నిగాడి బరువుకి మొదలు నరికిన చెట్టులా వెల్లకిలా పడిపోయింది గంగ.

వెన్నుల్లో ఫటిల్లుమని ఏదో చిట్టినట్టైంది.

పదిలంగా గుండెలకి హత్తుకున్న గాజుపశ్చేం విరిగి వెయ్యముక్కలైంది.

(రంజని ఎప్పార్: 28.2.92 ఆర్ధజ్యోతి)

(మరోకథ వచ్చేనెలలో)

Post your comments